

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 5646/2020
20.01.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Марине Милановић и Драгане Бољевић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Ненад Р. Јовановић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Јелена Милојевић Рајковић, адвокат из ..., ради дуга, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 521/20 од 12.06.2020. године, у седници већа одржаној дана 20.01.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована ревизија тужиле, изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 521/20 од 12.06.2020. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крушевцу, Судска јединица у Варварину I-II 2572/16 од 28.07.2017. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиле којим је тражила да се обавезе тужени да тужиљи на име доспелог дуга плати износ од 30.000 евра у динарској противвредности по последњем курсу НБС на дан исплате, заједно са затезном каматом почев од 01.07.2010. године у висини референтне каматне стопе Европске централне банке на главне опције за рефинансирање, увећане за 8% поена до коначне исплате, као неоснован. Ставом два изреке, обавезана је тужиља да туженом на име трошкова парничног поступка плати износ од 431.584,00 динара.

Одлучујући о жалби тужиле, Апелациони суд у Крагујевцу је сходно члану 383. став 3. ЗПП одржао главну расправу пред другостепеним судом и донео пресуду Гж 521/20 дана 12.06.2020. године, којом је, ставом првим изреке, укинута пресуда Основног суда у Крушевцу, Судска јединица у Варварину I-II 2572/16 од 28.07.2017. године. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиле којим је тражила да се обавезе тужени да тужиљи на име доспелог дуга плати износ од 30.000 евра у динарској противвредности по последњем курсу НБС на дан исплате, заједно са затезном каматом почев од 01.07.2010. године у висини референтне каматне стопе Европске централне банке на

главне опције за рефинансирање, увећане за 8% поена, до коначне исплате, као неоснован. Ставом трећим изреке, обавезана је тужила да туженом на име парничних трошкова плати износ од 483.740,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужила је благовремено преко пуномоћника изјавила ревизију из свих законом прописаних разлога.

Испитујући побијану пресуду у смислу одредбе члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку – ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да ревизија тужиле није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, као ни друге битне повреде одредаба парничног поступка из члана 407. став 1. ЗПП због којих се ревизија може изјавити. Није дошло до пропуштања у примени, као ни до погрешне примене одредаба Закона о парничном поступку, које су биле или могле бити од утицаја на законитост и правилност побијане пресуде, па се неосновано у ревизији наводи да другостепена пресуда садржине нејасне и противречне разлоге и тиме указује на битну повреду одредаба парничног поступка пред другостепеним судом.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила и тужени су били у емотивној вези која је трајала у периоду од 1993. године па до 2009. године. Тужила из ранијег брака има двоје деце који су живели са тужилом у кући власништво туженог, коју је купио током трајања њихове емотивне везе. За време трајања емотивне везе тужени је био у браку у коме није имао деце. Тужила је била запослена у предузећу туженог ПП „ВВ“ Тужени је био власник и директор наведеног предузећа – кланице, а тужила је у том предузећу обављала финансијско-комерцијалне послове. Тужила је обављала већи део пословне документације уместо туженог и имала је депонован потпис. Када је тужени био одсутан по више дана због откупа стоке, потписивао је бланко папире како би тужила могла да обави хитне послове у његовом одсуству, што је утврђено на основу исказа парничних странака.

Тужила тужбом тражи повраћај позајмице од 30.000 евра од туженог, а као доказ доставила је писмено са називом „признаница“ од 30.06.2005. године у којој је наведено да износ од 30.000 евра прима тужени са роком враћања од 5 година, односно до 30.06.2010. године, са потписом туженог. Тужени није спорио да је на наведеном писмену његов потпис, али је спорио садржину признанице истичући да такву садржину никада није потписао, да од тужиле није позајмио утужени износ, као и да је за садржину признанице сазнао тек подношењем тужбе, односно на првом рочишту. Тужила тврди да је наведени износ од 30.000 евра позајмила туженом у кући туженог, да му је новац дала у апоенима од 100, 200 и 500 евра, али није могла да се изјасни за које потребе је новац дат тужиоцу. Порекло новца доказује тиме да је приликом развода брака добила од свог бившег супруга 5000 ДМ, а да је још 6000 ДМ добила од свог оца након развода брака, што је укупно 11.000 ДМ, који новац је дала оцу на чување, а њен отац је даље пласирао новац (давањем на зајам) чиме је прикупио новчани износ од 15.000 евра, док је преосталих 15.000 евра позајмила од сестре ГГ, како би туженом позајмила укупан износ од 30.000 евра. Тужени

је навео да је тужила од свог бившег супруга добила 5.000 ДМ, али да је од тог новца купила намештај који је унела у кућу коју је користила, а која је његово власништво. Позајмицу од тужене никада није узео у наведеном износу. Није спорио потпис на признаници, али је спорио садржину признанице истичући да је садржина накнадно дописана. Саслушани сведок ГГ, сестра тужиле изјавила је да је од њиховог оца позајмила 15.000 евра и то у ситуацији када је сама била у финансијским проблемима услед лошег пословања, како би тај износ дала сестри. Саслушани сведок ДД, бивши супруг саслушаног сведока ГГ, тужилине сестре изјавио је да већу количину новца нису имали, већ су имали финансијске проблеме, због чега је исти морао да иде у иностранство како би остварио зараду и како би они исплатили дугове.

На основу тако утврђеног чињеничног стања другостепени суд је закључио да тужила није позајмила туженом утужени износ који у овој парници потражује, па је правилном применом материјалног права одбио тужбени захтев тужиле као неоснован.

У погледу основаности тужбеног захтева и висине предметног дуга судови морају водити рачуна о правилу о терету доказивања из члана 228. у вези члана 231. ЗПП. Тако према члану 231. став 1. ЗПП уколико суд на основу изведених доказа (члан 8) не може са сигурношћу да утврди неку чињеницу, о постојању чињенице закључиће применом правила о терету доказивања. Страна која тврди да има неко право сноси терет доказивања чињенице која је битна за настанак и остваривање права, ако законом није другачије одређено (став 2). Из члана 231. ЗПП произилази да је тужила имала обавезу да докаже постојање уговора о зајму и износ који је позајмљен, а на туженом је била обавеза да побија те чињенице.

По оцени Врховног касационог суда другостепени суд је правилно закључио да тужила није доказала основаност тужбеног захтева. Наиме, другостепени суд је правилно оценио да су сва доказна средства равноправна, а да изузетну предност може имати само јавна исправа као доказно средство, а и не мора, јер је дозвољено доказивање аутентичности и неистинитости садржаја исте. Признаница, на коју се тужила позива не представља јавну, већ приватну исправу. Правилно је утврђено да тужила није доказала да је позајмила туженом износ од 30.000 евра како је наведено у признаници, иако на истој постоји потпис туженог, те да је садржина у признаници дописана, а из разлога што тужила током трајања емотивне везе са туженим није доказала да је имала наведену количину новца коју би позајмила туженом, нити је могла да се изјасни о намени позајмице (за шта је туженом био потребан новац), а реч је о већој количини новца. Другостепени суд је правилно поступио када исказима тужиле и саслушаних сведока (тужилине сестре и оца) у погледу порекла и поседовања новца није поклонио веру, због нелогичности и котрадикторности, и у том делу је дао довољне и јасне разлоге које у свему прихвата и овај суд.

Према члану 262. став 1. Закона о облигационим односима, поверилац у облигационом односу је овлашћен да од дужника захтева испуњење обавезе, а дужник је дужан испунити је савесно и у свему како она гласи. Чланом 557. став 1. Закона о облигационим односима прописано је да се зајмодавац обавезује да преда у својину зајмопримцу одређену количину новца или којих других заменљивих ствари, а

зајмопримац се обавезује да му врати после извесног времена исту количину новца, односно исту количину ствари исте врсте и квалитета. Према члану 562. став 1. Закона о облигационим односима зајмопримац је дужан да врати у уговореном року исту количину ствари, исте врсте и квалитета.

У конкретном случају правилна је оцена другостепеног суда да између парничних странака није дошло до закључења уговора о зајму, односно да тужиља туженом није предала износ новца који тужбом тражи да јој се врати, па стога тужиља не може ни да захтева да јој тужени врати тражени новчани износ, на основу члана 262, 562. став 1. и 557. Закона о облигационим односима.

Са изнетих разлога неосновани су ревизијски наводи о погрешној примени материјалног права од стране другостепеног суда.

Одлука о трошковима парничног поступка донета је правилном применом одредбе члана 153. и 154. Закона парничном поступку.

Како се разлозима ревизије не доводи у сумњу правилност побијане пресуде, Врховни касациони суд је ревизију тужиље одбио као неосновану, па је применом члана 414. Закона парничном поступку одлучио као у изреци пресуде.

**Председник већа-судија,
Слађана Накић Момировић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**